

Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych

z dnia 12 października 1923 r.

o wprowadzeniu na polskich kolejach górnośląskich postanowień taryfowych, zawartych w części II „Taryfy polskich normalnotorowych kolei państwowych na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych”.

Na mocy art. 438 polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej z dnia 15 maja 1922 (Dz. U. R. P. № 44, poz. 371) i rozporządzenia rządu (Verordnung der Reichsregierung) z dn. 29 października 1920 r. № 7837 R. G. Bl. 216 z 1920 r. o upoważnieniu Ministra Kolejo-

wego do samodzielnego uzupełnienia i zmiany rozporządzeń, regulujących budowę, ruch i przewozy kolei żelaznych zarządza się co następuje:

§ 1. Na polskich kolejach górnośląskich wprowadza się „Postanowienia taryfowe”, zawarte w Części II „Taryfy polskich normalnotorowych kolei państwowych na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych”, ważnej od 1 kwietnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 31, poz. 193 wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami) z postanowieniami szczegółowymi, objętymi załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Powyższe postanowienia taryfowe będą obowiązywały z chwilą wprowadzenia w życie rozporządzenia niniejszego zamiast dotąd obowiązujących w komunikacji wewnętrznej na polskich kolejach górnośląskich analogicznych postanowień taryfowych, zawartych w Części I „Niemieckiej taryfy kolejowej osobowej i bagażowej”, („Deutscher Eisenbahn-Personen- und Gepäcktarif Teil I) ważny od 1 marca 1921 r.”, oraz w Części II „taryfy osobowej i bagażowej” („Personen und Gepäcktarif” Teil II) ważnej od 1 lutego 1922 r. wraz z wszystkimi zmianami i uzupełnieniami, oraz zamiast przepisów taryfowych („I—Tarifvorschriften”), zawartych na stronach 3 do 5 „Przepisów taryfowych i wykazów odległości kilometrycznych dla ruchu osobowego i bagażowego między stacjami polskiej Dyrekcji kolejowej w Katowicach, ważnych od dnia objęcia kolei górnośląskich”.

§ 3. Nadal zatrzymują moc obowiązującą na kolejach górnośląskich „Przepisy przewozowe” (Eisenbahnverkehrsordnung), zawarte w pierwszej części „Niemieckiej Taryfy kolejowej, osobowej i bagażowej” (Deutscher Eisenbahn-Personen u. Gepäcktarif Teil I) ważnej od 1 marca 1921 r.” Również zachowują nadal moc obowiązującą. „Postanowienia wykonawcze” (Allgemeine Ausführungsbestimmungen) do teŹej taryfy i „Szczególne postanowienia wykonawcze” (Besondere Ausführungsbestimmungen) do niej, o ile nie zostały zastąpione postanowieniami nowymi, o których mowa w § 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1923 r.

Minister Kolei Żelaznych: *Nosowicz*

Załącznik do rozp. Min. Kolei Żelaz.
z dn. 12 paźdź. 1923 r. № 109 poz. 864.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE

obowiązujące z dniem 1 listopada 1923 r. na polskich kolejach górnośląskich, do Części II „Taryfy polskich normalnotorowych kolei państwowych na przewóz osób, psów, bagażu

i przesyłek nadzwyczajnych”, ważnej od 1 kwietnia 1923 r. (Dz. U. R. R. № 31, poz. 193 z r. 1923 wraz z następnymi zmianami i uzupełnieniami).

W S T Ę P.

1. Wymieniona wyżej Część II taryfy na przewóz osób i bagażu polskimi kolejami państwowymi wraz z niżej przytoczonymi postanowieniami szczegółowymi obowiązuje na polskich kolejach górnośląskich w komunikacjach: wewnętrznej pomiędzy stacjami polskiego Śląska Górnego, nie wyłączając komunikacji między stacjami południowej i północnej części polskiego Śląska Górnego przez Bytom.

2. W komunikacji pomiędzy stacjami południowej i północnej części polskiego Śląska Górnego oblicza się opłaty taryfowe za całkowitą odległość przewozu. Odległość odcinka kolei niemieckich przez węzeł Bytomski przyjmuje się za 10 km.

3. Do opłaty, obliczonej według punktu 2, dolicza się odpowiedni dodatek celem wyrównania różnic między taryfami osobowymi kolei polskich i niemieckich za odcinek tych ostatnich kolei w węzle Bytomskim.

Wysokość dodatku ustala się przy każdorazowej zmianie odnośnych opłat taryfowych na kolejach niemieckich.

Postanowienia szczegółowe do polskiej taryfy osobowej i bagażowej.

C Z Ę Ś Ć II.

Postanowienia taryfowe.

Rozdział I.

Przewóz osób.

A. Zasady obliczania.

4. Punkt 1 otrzymuje brzmienie następujące: „Opłaty za przejazd oblicza się na odległość od 1 do 50 km. według stref po 5 km., a na odległość ponad 50 km. według stref po 10 km., przy czem każde zaczęte 5, względnie 10 km. liczy się za pełną strefę”.

5. Punkt 3-a uzupełnia się po słowie „pomorskiego” słowami: „oraz na kolejach górnośląskich”.

6. Po punkcie 3-c dodaje się nowy punkt „d”: „d) Najniższa cena biletu na pociągi osobowe i mieszane równa się odległości za 10 km.”.

7. Punkt 7 otrzymuje brzmienie:

„Najniższa cena biletu w pociągach pędzących i luksusowych (ekspresowych) równa się: na odległościach od 1 do 50 km. należności za 50 km., a na odległościach ponad 50 km. do 100 km. — należności za 100 km.”.

8. W tymże rozdziale I, w dziale B „Dopłaty za przejście do klasy wyższej lub do pociągu droższego” zamieszczone w punkcie 1 tablica B zastępuje się tablicą następującą:

Z biletem	P r z y p r z e j ś c i u				
	do pociągu pośpiesznego			do pociągu osobowego	
	K	L	A	S	Y
	I	II /	III	I	II
cena biletu względnie różnica:					
kl. II na pociąg pośpieszny	1 biletu kl. III na pociąg pośpieszny	—	—	bez dopłaty	—
kl. III na pociąg pośpieszny	1 biletu kl. II na pociąg pośpieszny	1 biletu kl. III na pociąg pośpieszny	—	a) do 10 km. bez dopłaty, b) od 11 do 90 km. różnicę między biletami kl. I na pociąg osobowy a ceną biletu kl. III na pociąg pośpieszny, c) ponad 90 km. 1 biletu kl. III na pociąg pośpieszny	a) do 25 km. bez dopłaty, b) od 26 do 100 km. różnica między biletami kl. II na pociąg osobowy, a ceną biletu kl. III na pociąg pośpieszny, c) ponad 100 km. 1/2 biletu kl. III na pociąg osobowy
kl. I na pociąg osobowy	1 biletu dodatkowego kl. I na pociąg pośpieszny	a) do 45 km. różnicę między ceną biletu kl. II na pociąg pośpieszny, a ceną biletu kl. I na pociąg osobowy, b) ponad 45 km. bez dopłaty	a) do 10 km. różnicę między ceną biletu kl. III na pociąg pośpieszny, a ceną biletu kl. I na pociąg osobowy, b) ponad 10 km. bez dopłaty	—	—
kl. II na pociąg osobowy	1 biletu dodatkowego kl. II na pociąg pośpieszny, + 1 biletu kl. III na pociąg pośpieszny	1 biletu dodatkowego kl. II na pociąg pośpieszny	a) do 20 km. różnicę między ceną biletu kl. III na pociąg pośpieszny, a ceną biletu kl. II na pociąg osobowy, b) ponad 20 km. bez dopłaty	1 biletu kl. III na pociąg osobowy	—
kl. III na pociąg osobowy	1 biletu dodatkowego kl. III na pociąg pośpieszny, + 1 biletu kl. II na pociąg pośpieszny	1 biletu dodatkowego kl. III na pociąg pośpieszny, + 1 biletu kl. III na pociąg pośpieszny	1 biletu dodatkowego kl. III na pociąg pośpieszny	1 biletu kl. II na pociąg osobowy	1 biletu kl. III na pociąg osobowy

UWAGA: Przy przejściu z kl. IV do kl. wyższej wzg. droższego pociągu pobiera się różnicę cen biletów odnośnych wzg. względnie pociągów.

9. W tymże rozdziale I i w tymże dziale B, punkt 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„W razie częściowego użycia pociągu pośpiesznego pobiera się cenę biletu dodatkowego na pociągi pośpieszne, ustaloną dla odnośnej klasy za daną odległość”.

10. W tymże rozdziale I, Dział C otrzymuje brzmienie:

„C. Bilety okresowe.

I. Postanowienia ogólne.

1) Bilety okresowe: miesięczne i tygodniowe są imienne, nie mogą być odstępowane i uprawniają do nieograniczonej ilości przejazdów pociągami osobowymi i mieszanymi między dwiema, wymienionymi na bilecie stacjami.

2) Jeżeli bilet okresowy ma służyć do przejazdu kilkoma drogami, należy to uwidocznic na bilecie; opłatę uiszcza się za drogę najdłuższą.

3) Właściciel biletu okresowego powinien stosować się do wszystkich zarządzeń kontrolnych, jakie kolej uzna za niezbędne. W celu stwierdzenia tożsamości osoby kolej może od okaziciela biletu żądać powtórzenia podpisu.

4) Jeżeli z biletu okresowego będzie korzystać inna, niż wymieniona na niej osoba, bilet ten kolej odbiera, nie zwracając wpłaconej zań należności. Nieprawego posiadacza uważa się za podróżnego, jadącego bez biletu; uiszcza on wszelkie przewidziane w takich wypadkach należności i ponosi wszystkie wypływające z tego powodu skutki.

5) Dzieci od 4-go do 10-go roku życia nie korzystają z żadnej ulgi przy nabywaniu biletów okresowych.

6) Kolej może żądać, aby bilety okresowe były zaopatrzone w fotografię z własnoręcznym podpisem właściciela.

7) Bilety okresowe należy zwrócić kolei po upływie okresu ważności.

8) Za niewykorzystane lub zagubione bilety okresowe nie zwraca się należności pod żadnym warunkiem; zamiana tychże biletów na bilety innych klas lub na inne drogi oraz przedłużenie okresu ważności są niedopuszczalne.

9) Podwyżka taryfy nie dotyczy biletów okresowych, wydanych już na podstawie poprzedniej taryfy”

„II. Postanowienia szczegółowe.

a) Bilety miesięczne.

1) Bilety miesięczne wydaje się z ważnością na miesiąc kalendarzowy do przejazdów w klasach II, III i IV.

2) Bilety te nabywać można, począwszy od dnia 26 poprzedniego miesiąca w kasach biletowych.

3) Przejazd za biletami miesięcznymi w klasach wyższych lub w pociągach droższych jest dozwolony za dopłatą każdorazowo odpowiedniej różnicy cen biletów według taryfy dla przejazdów jednorazowych,

4) Cena biletu miesięcznego wynosi 20-krotną cenę odnośnego biletu pełnego na przejazd jednorazowy pociągiem osobowym.

b) Bilety tygodniowe.

1) Bilety tygodniowe wydaje się z ważnością na jeden tydzień od niedzieli do soboty włącznie do przejazdu w kl. IV na odległość do 75 km.

2) Bilety te nabywać można, począwszy od piątku poprzedniego tygodnia.

3) Przejazd za biletami tygodniowymi w klasach wyższych lub pociągach droższych nie jest dozwolony.

4) Cena biletu tygodniowego wynosi 6-krotną cenę biletu kl. IV na przejazd jednorazowy.

II. W tymże rozdziale I w dziale D „Ulgi taryfowe ze względów społecznych i humanitarnych”, w poddziale III „Dla robotników” punkt A „Przejazdy między miejscami zamieszkania i pracy” otrzymuje brzmienie następujące:

1) Robotników, wyjeżdżających nie codziennie, lecz w pewne tylko dni, ze stacji, w pobliżu której znajduje się miejsce ich pracy, do stacji, w pobliżu której (oni lub ich rodzina) stale zamieszkują, przewozi się w wagonach kl. IV za ulgowymi biletami powrotnymi na podstawie osobnych zaświadczeń.

2) Zaświadczenia te, ustalonego wzoru, powinien wydawać pracodawca; mają one zawierać podpis atramentowy pracodawcy oraz robotnika i poświadczenie właściwego urzędu gminnego lub miejskiego.

3) Zaświadczenia te ważne są na przeciąg 6-ciu miesięcy od dnia wystawienia. Kasa stempluje je przy każdorazowym wydawaniu biletu.

4) Bilety te uprawniają do przejazdów w soboty oraz dni przedświąteczne lub w niedzielę oraz w dni świąteczne do stacji, w pobliżu której (oni lub ich rodzina) stale zamieszkują, a w niedziele lub w dni świąteczne oraz w poniedziałki lub dni poświąteczne do stacji, w pobliżu której znajduje się miejsce ich pracy.

Dni uważane za świąteczne ogłasza się.

5) Bilety powrotne są ważne najdłużej 7 dni, licząc od dnia wydania.

6) Stacja może zezwolić na użycie biletu powrotnego także w inne dni, o ile zaświadczenie zawierać będzie poświadczenie pracodawcy, że podział pracy nie uwzględnia niedziel, świąt, lub pór dnia, robotnik wyjeżdża na urlop lub zachorował, że stosunek służbowy został rozwiązany, że ruch w fabryce wstrzymano i t. p. W takim wypadku stacja poświadcza na biletach ich odmienną ważność, co jednakże nie wpływa na zmianę siedmiodniowego okresu ważności.

7) Przerwa podróży jakoteż przejście do klasy wyższej, lub do pociągu droższego nie są dozwolone.

8) Cena biletu powrotnego wynosi cenę normalną odnośnego biletu klasy IV za przejazd w jedną stronę, jednak najmniej za odległość 25 km.

9) Zaświadczenie powinno się okazywać równocześnie z biletom na przejazd, przyczem zaświadczenia wypełnione nienależycie z przekreśleniami, do-

piskami i t. p. będą uznawane za nieważne i odbierane okazicielowi.

10) Wszelkie nadużycia z zaświadczeniami będą pociągać za sobą utratę ulgi przynajmniej na czas, na który je wydano.

Prócz tego władze kolejowe mają prawo do dalszych kroków w myśl ogólnych przepisów przewozowych”.

Rozdział IV.

Przewóz bagażu.

12. W rozdziale IV „Przewóz bagażu” punkt 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Opłaty za przewóz oblicza się na odległość od 1 do 50 km. według stref po 5 km., a na odległość ponad 50 km. według stref po 10 km., przyczem każde zaczęte 5 względnie 10 km. liczy się za pełną strefę”.

13. W tymże rozdziale IV, punkt 3 uzupełnia się następującym nowym ustępem „d”:

„d) Najniższa opłata przewozowa za bagaż równa się należności za 10 km.”

14. W tymże rozdziale IV, punkt 4 otrzymuje brzmienie następujące:

„Najniższa stawka przewozowa w pociągu pociesnym lub luksusowym (ekspresowym) wynosi stawkę: „na odległościach od 1 do 50 km., za 50 km. a na odległościach od 51 do 100 km., za 100 km.”.

Rozdział V.

Przewóz przesyłek nadzwyczajnych.

15. W rozdziale V „Przewóz przesyłek nadzwyczajnych” punkt 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„Najniższa stawka przewozowa w pociągu pociesnym lub luksusowym (ekspresowym) wynosi stawkę: na odległościach od 1 do 50 km. za 50 km., a na odległościach od 51 do 100 km. za 100 km.”.

„Rozdział VI.

Przewóz czasopism, broszur i książek”.

nie ma zastosowania.

Przewóz czasopism, broszur i książek skutecznia się według postanowień dla przewozu przesyłek nadzwyczajnych.

Minister Kolei Żelaznych: *Nosowicz*
